

"את הנתונה לכלל ינקתי בבית"



"אין לי שום כוונה לנח, אבל סוף-סוף אהיה אחראי רק על עצמי."

פרופסור ארנון כנסור

פרופסור ארנון כנסור סיים שורה של תפקידים בכירים בטכניון, והאחרון שבהם הוא משנה לנשיא ומנכ"ל

כאב אישי על הפרטת המבדקה הכיסית, שהוקפה על ידי אביו ולימים נקראה על שמו. בעקבות סהלכים אלה גובש בסוסד הטכניון מבנה חדש, המבוסס בעיקר על שני מוקדים העומדים בלב פעילותו של הטכניון: מחקר (במסגרת רשות המחקר) והערכת טכנולוגיה (במסגרת היחידה העסקית).

כמנהל **מוסד נאמן** ביסט ארנון את מעמדו המוביל של המוסד בתחום של גיבוש מדיניות לאומית בנושאי מדע וטכנולוגיה. הוא הקים קבוצת מחקר בין תחומית (מדע-טכנולוגיה-כלכלה), שהונהגה על ידי פרופסור מנואל טרכסברג, לימים יו"ר ותת. חוקר **מוסד נאמן** לא ביקרו מדיניות אלא הציעו לקובעי המדיניות חלופות לדרכי פעולה, אשר התבססו על מחקר מעמיק.

בתקופתו כדיקן הפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית היתה הפקולטה ליחידה רב תחומית והתרחכה מאוד (מ-750 סטודנטים ל-1,350). תוך העלאת משמעותיות של ציון הסכם הנדרש מן המועמדים. הפקולטה מוצבה כגורם מרכזי בתחומה, נערכו בה פרויקטים מיוחדים לשידור תשתיות המחקר וההוראה, ונעשו מאמצים לשיפור רווחת הסטודנטים. במסגרת מאמצים אלו הוכשרו סרתיים ללימוד עצמי הפתוחים 24 שעות ביממה, והוקם מערך מלגות בהיקף של שלושה מיליון שקל בשנה. כמענה לצרכים לאומיים, וכדי למשוך סטודנטים מצטיינים

בפקולטה להנדסה אזרחית (כיום הפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית); וזקטורט - בתחום החומרים הקרסיים - כמחלקה להנדסת חומרים (כיום הפקולטה למדע והנדסה של חומרים). לאחר פוסט-דוקטורט באוניברסיטה של אילינוי באורבנה, ארה"ב, חזר לטכניון כחבר סגל בפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית.

ברסה הלאומית

בתפקידו הציבורי הראשון כראש המכון הלאומי לחקר הבנייה העמיק **פרופסור כנסור** את יכולתו לראות מערכות גדולות בראייה מערכתית: מצד אחד הניע פעילות מחקרית ומצד שני השיג תקציבים וקבע אמות מידה מקצועיות ברסה הלאומית. בתקופת כהונתו, שנמשכה חמש שנים, ביסט המכון את מעמדו כמכון לאומי וכמוקד מקצועי בישראל בכל נושאי הבנייה. לימים סונה **פרופסור כנסור** כחבר בוועדת זילר לכחינת כטיחות של מבנים המשמשים את הציבור, שהוקפה בעקבות אסון יורסאי, והיה איש המקצוע היחיד בוועדה בתחום הבנייה.

כמשנה לנשיא למחקר, בתקופה של משבר חמור, הוביל **פרופסור כנסור** את האירגון-מחדש של כל מוסד הטכניון, הקים את רשות המחקר כיישות נפרדת והחל בתהליך של הפרטת יחידות השירות (מבדקות). זה היה תהליך קשה, שלווה בלכטים וכאבים, ובהם

פרופסור ארנון כנסור יצא כאחד בינואר לדרך חדשה, אולי שלווה ורגועה יותר מהדרך הארוכה שעשה עד כה בטכניון: ראש המכון הלאומי לחקר הבנייה, משנה לנשיא למחקר, מנהל **מוסד שמואל נאמן**, דיקן הפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית, סייסד וראש בית הספר הבינלאומי, ומשנה לנשיא ומנכ"ל הטכניון. כמו כן כיהן בוועדות טכניוניות ולאומיות רבות, שימש בתפקידי מפתח בארגונים בינלאומיים, ומעולם לא זנח את מחקריו בחומרים וטכנולוגיה של בנייה.

"לא דחפו אותנו"

ארנון נולד וגדל בחיפה למשפחה שבה היו החינוך וההשכלה מרכזיים ביותר. אביו, שמשון זיל, היה חבר סגל בפקולטה לכימיה בטכניון. אמו, סינה זיל, עבדה בספריית הטכניון. אחיו דידי ואשתו לאה הם בוגרי הפקולטה לרפואה בטכניון וחברי סגל בפקולטה, ובנו אוהד הוא בוגר הפקולטה לרפואה ורופא בכית החולים איכילוב. שתי היחידות במשפחה הן אשתו דידי אסתר כנסור ובתו אורלי כנסור-שריג, בוגרות האוניברסיטה העברית בירושלים.

"הורי לא דחפו אותי ואת אחי, ואנחנו לא דחפנו את ילדינו", אומר **ארנון**. "ההשכלה היתה יעד טבעי וערך ברור, והטכניון טבע בלבי מגיל צעיר. גרנו ברחוב מסדה בהדר הכרסל, וכילד נהגתי לשחק בחצר הטכניון בהדר - שם לפדתי לרכוב על אופניים. ביקרתי במעבדות של אבא, שנהג לקחת אותי גם למעבדות אחרות ולבית הספר בסמית הסמוך, שם היה בית מלאכה גדול, ושם ספגתי את האווירה. ערכים נוספים שקיבלנו, מלבד ההשכלה, הם הנתונה והשירות לכלל. היום אנו חיים בעידן שבו האדם הוא המרכז, אבל כאותה תקופה ניצבו במרכז המדינה ומקום העבודה. זו היתה מחויבות לכלל." ארנון למד בבית הספר "הריאלי", ואת שלושת תארו עשה בטכניון: תואר ראשון ושני

ראשון: וחמש-שש תוכניות לתואר שני בכל התוכניות ישתתפו גם סטודנטים ישראלים.
במהלך כל התקופה הארוכה הזו לא הפסיק פרופסור בנטור את פעילותו המחקרית. הוא כתב שמונה ספרים, המשיך להנחות סטודנטים למאסטר ולדוקטורט, פרסם מאמרים רבים והיה חבר ויזר כוועדות מקצועיות בינלאומיות. הוא שימש כנשיא RILEM (ארגון בינלאומי למעבדות מחקר ובדיקה של חומרים ומבנים) וכתבר ויזר ועדות תקינה בישראל, וכיהן גם בכמה ועדות טכניות.

ומה הלאה?

במקביל לחשיבה הגלובלית אין הטכניון שוכח את שורשיו החיפאים. אמשיך להוביל את פרויקט הטכניון בהדר, שעיקרו חידוש הנוכחות של הטכניון בקמפוס ההיסטורי בשכונה, תוך יצירת ערך מוסף לטכניון עצמו, למדעסק ולעיר חיפה. פרויקט זה יכלול הקמת פעילויות של הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, ובהן ארכיון לאומי למורשת הארכיטקטורה; סטודיו להתחדשות עירונית של הפקולטה, שישולב עם קליניקה שבה יתנו הסטודנטים סיוע לתושבי האזור (דוגמת קליניקות-סיוע של סטודנטים למשפטים); והקמת מעונות סטודנטים. הגן המפורסם בחזית הבניין ישוקם, וכל האזור יקום לחיים חדשים. אמשיך גם בפעילותי המחקרית ובקשר עם התעשייה, אטפח גם מפעל הסלגות בפקולטה שלי ואחזור גם למחקרי המדיניות בתחום התשתיות הלאומיות (בנייה, תחבורה, סביבה) במסד נאמן. אין לי שום כוונה לנוח, אבל סוף-סוף אהיה אחראי רק על עצמי.

לא פחות טובים מהסטודנטים הטכניוניים, ולהביא סטודנטים מכל רחבי תבל, תוך איזון בין סדירות סתפתחות למפוחות. לידי היה צוות יוצא מן הכלל, ובתוכו אריאל גבע, האחראי על הגיוס והניהול; פרופסור אמנון כ"ץ, האחראי האקדמי (שניהם היו אתי מראשית הדרך); ופרופסור ענת רפאלי, הסגנית שלי. התפיסה הסנחה את בית הספר הבינלאומי היא שעל הטכניון להיות גלובלי. אם אנחנו רוצים להתחרות על הטובים ביותר בעולם, ולא רק בארץ, אם אנחנו רוצים שהסטודנטים שלנו יחשפו לתרבויות אחרות, אם אנחנו רוצים שגם הסטודנטים שלנו יקבלו הכשרה המאפשרת להם לתפקד בעולם שבו השפה הבינלאומית היא אנגלית (ובכך להעניק להם יתרון ואטרקטיביות בהמשך דרכם) - עלינו להיות גלובליים. בית הספר הבינלאומי, כמו ארגון עצמו, פעל בשקט ובצנעה. בתהליך של למידה ובדיקה עצמית יצר בית הספר מוניטין ואז התרחב. מ-19 סטודנטים להנדסה אזרחית וסביבתית בשנת 2009 הוא גדל לכ-500 סטודנטים, והרחיב את מגוון התוכניות והתחומים. המחזור הראשון סיים באוגוסט ארבע שנות לימוד, ומרבית בוגריו ממשיכים ללימודים מתקדמים - ארבעה מהם בטכניון וארבעה במיטב האוניברסיטאות בחו"ל, דוגמת MIT בארה"ב ואימפריאל קולג' באנגליה. בוגרים אלה, וכן הסטודנטים הנמצאים בשלבי הלימוד, מפגינים רמה גבוהה של הצלחה, וכשליש מהם נכללים ברשימות של מצטייני נשיא ומצטייני דיקן. היום ארגון כבר יכול להבטיח: "נגיע ל-1,500 סטודנטים שרמתם אינה נופלת מזו של הסטודנטים הישראלים הלוזמים בטכניון; שלוש או ארבע תוכניות מלאות לתואר

מכל אזורי הארץ ומכל המגזרים, נוסדו תוכניות סינכרוניות המאפשרות לסטודנטים ללמוד בשנתיים הראשונות מחוץ לחיפה ולסיים את השנתיים האחרונות בקמפוס בחיפה. במסגרת זו הוקמו שלוחה בירושלים ותוכנית לסטודנטים מהמגזר החרדי בבני ברק. "בתחום שלנו יש צורך ביותר מהנדסים ברמה גבוהה, ומועמדים מהמגזר החרדי עונים על צורך זה ועל הצורך בשירות לאומי". אומר **ארגון**. כשנה האחרונה נקרא **ארגון** למשימה שהוא מגדיר "צו שמונה", והסכים לכהן כמשהנה לנשיא ומנכ"ל הטכניון במשך שנה אחת. הוא ניווט את נושאת המסוים הגדולה הזו בתקופה רגישה, תוך שהוא מתווה כמה כיווני פעולה ומגדיר צרכים ותכנון לטווח ארוך.

במסגרת זאת נערך סקר רב היקף לשידרוג מבנים ומעבדות (סחצית מהמבנים בטכניון הם בני יותר מארבעים שנה); הוחל בגיבוש תוכנית אב לקמפוס הטכניון בנוה שאנו; פורסם מכרז להקמת מעונות בהיקף של 450 יחידות לסטודנטים, משתלמים וסגל אקדמי חדש, וכ-1,000 יחידות נמצאות בשלבי תכנון. חלק גדול מתרומת הענק של לי קא-שינג לטכניון נועד למטרה זו.

בית הספר הבינלאומי הוא הייביי של פרופסור בנטור, שיזם את הקמתו בשנת 2007 והוציא אותו אל הפועל על בסיס החזון שאיבש.

האמת שגיעו סטודנטים מכל קצוות תבל?

חשבנו שיש בסיס להצלחה, אבל להגיד לך שלא היו לי כאבי בטן בשנה-שנתיים הראשונות? היו. הצבנו לפנינו שתי סטרות יקרות: למשוך מועמדים מצטיינים שיהיו

